T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 202
KARAR NO : 2014 / 508
KARAR TR : 05.05.2014

ÖZET : Davacı adına tescilli olan tripleks evin zemin katındaki taşıyıcı kolonun yarılarak dökülmeye başladığı, kirişlerin yerlerinden oynadığı nedeniyle meydana gelen hasar sonucu uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI yerinde çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G.E.
Vekili : Av. A.Ş.
Davalılar : 1- S.S. Yeni Irmakkent Site İşletme Kooperatifi
2- Yenimahalle Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.B.

O L A Y : Davacı vekili tarafından, S.S. Yeni Irmakkent Site İşletme Kooperatifi üyesi iken davacı adına tescil olan Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyü, Köyardı Mevkii, 40458 ada, 9 parsel, 384 metrekare kargir tripleks evinin zemin katındaki taşıyıcı kolunun yarılarak dökülmeye başladığı, kirişlerin yerlerinden oynayarak duvarlarda derin çatlaklar meydana getirdiği, bu durumun evin yıkılmasına neden olabileceğinden bahisle, meydana gelen hasar sonucu uğradığı öne sürülen zararın tahsili ve taşınmaz üzerine ihtiyati tedbir konulması talebiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilince birinci savunma dilekçesinde, davanın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında dava konusu uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği öne sürülerek, görev itirazında bulunulmuştur.

ANKARA 9. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ'nce 8.9.2013 gün ve E: 2013/158 sayı ile, görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilince süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe dava dosyası örneği ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI :Hukuka uygunluklarının denetimi ve zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesi İdari Yargı'nın görev alanında bulunan idari işlem ve eylemlerin hukuk düzeninde yaratmış oldukları etki ve sonuçların ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine hukuken olanak bulunmadığı dolayısıyla, davanın taşınmazda meydana gelen hasar sonucu uğradığı zararın tazminat olarak hüküm altına alınması istemine ilişkin kısmının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin I'inci fıkrasının (b) bendi gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerektiği, bu nedenle, davanın, taşınmazda meydana gelen hasar sonucu uğranıldığı ileri sürülen zararın tazminat olarak hüküm altına alınması istemine ilişkin kısmı yönünden 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, durumun anılan Mahkemeye bildirilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI :Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığına atfedilen sorumluluğun davalı idarenin, yapı inşaat ve iskan ruhsatı verdiği sırada inşaatın fenni usullere göre yapılıp

yapılmadığına dair denetim ve gözetim görevini yerine getirme konusunda kusurlu davrandığı noktasında toplandığı, davanın, idarenin hizmet kusuruna dayalı olarak sorumluluğuna ilişkin bölümünün, 2577 sayılı İYUHK'nun 2/1-b maddesi uyarınca idari yargı yerinde görülmesi gerektiği, bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2013/158 esas sayılı görevlilik kararının davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı bakımından kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yolunda görüş bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 05.05.2014 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, davanın taşınmazda meydana gelen hasar sonucu uğranıldığı öne sürülen zararın tazmini istemine yönelik kısmı açısından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonraGEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı adına tescil olan tripleks evin zemin katındaki taşıyıcı kolonun yarılarak dökülmeye başladığı, kirişlerin yerlerinden oynadığı nedeniyle meydana gelen hasar sonucu uğranılan zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde de idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar tam yargı davaları olarak tanımlanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Ruhsat alma şartları" başlıklı 22. maddesinde " Yapı ruhsatiyesi almak için belediye, valilik (....) bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa, ebatlı kroki eklenmesi gereklidir.

Belediyeler veya valiliklerce (....) ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatiyesi verilir.

Eksik veya yanlış olduğu takdirde; müracaat tarihinden itibaren onbeş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç onbeş gün içinde yapı ruhsatiyesi verilir.";

28. maddesinde müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği, yapı müteahhitliği ve kayıtların ne şekilde yapılması gerektiğine yer verilmiş; 39. maddesinde ise, " Bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe on gün içinde tebligat yapılır. Yapı sahibinin bulunmaması halinde binanın içindekilere tebligat yapılır. Onlar da bulunmazsa tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıtla tespit edilir.

Tebligatı müteakip süresi içinde yapı sahibi tarafından tamir edilerek veya yıktırılarak tehlike ortadan kaldırılmazsa bu işler belediye veya valilikçe yapılır ve masrafı % 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir.

Alakalının fakruhali tevsik olunursa masraf belediye veya valilikçe bütçesinden karşılanır. Tehlike durumu o yapı ve civarının boşaltılmasını icabettiriyorsa mahkeme kararına lüzum kalmaksızın zabıta marifetiyle derhal tahliye ettirilir." hükmüne yer verilmiştir.

3194 sayılı Yasa'nın yukarıda hükmü yazılı 39. maddesi belirtilen sakıncaların idarece giderilmesi için idareye kamu günücü kullanma yetkisini tanımakta olup, bu yolda tesis edilen işlemin idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu tartışmasızdır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından S.S. Yeni Irmakkent Yapı Kooperatifi üyesi iken, davalı Yenimahalle Belediyesi tarafından söz konusu yapıya yapı ruhsatı verildiği, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyü, Koyardı mevkii, 40458 ada, 9 parsel sayılı taşınmaz üzerindeki 384 metrekare kargir tripleks evinin zemin katındaki taşıyıcı kolonun yarılarak dökülmeye başladığı, kirişlerin yerlerinden oynayarak duvarlarda derin çatlaklar meydana getirdiği, bu durumun evin yıkılmasına neden olabileceğinden bahisle, meydana gelen hasar sonucu uğradığı zararın tazmini ve taşınmaz üzerine ihtiyati tedbir konulmasının istenildiği, davacı tarafından Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesinde açılan tespit davasında yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporda yapının beton kalitesinin düşük olduğu, demir donatılarının hatalı olduğu, basınç mukavemetinin zayıf olduğu, yani yapının tüm kolon ve kirişlerinde, hatta tabliye betonunda, sonuç olarak taşıyıcı elemanlarında sorun bulunduğu, yapının temelinin açılması gerektiği, sonuç olarak yapılacak olan güçlendirmenin, yeniden yapım maliyetinin %50'sinden fazla bir bedele ulaşacağı, böylesi bir durumda da binanın yıkılarak yeniden yapılmasının teknik açıdan daha sağlıklı ve rantabl olacağı görüş ve kanaatine varıldığının belirtildiği anlaşılmıştır.

Olayda, davalı idare tarafından verilen inşaat ruhsatı sonrasında yapılan yapının hasara uğraması

sonucu davacının doğduğunu belirttiği zararın davalı idarenin hatalı işleminden veya hizmetinin kötü veya geç işlemesi ya da hiç işlememesinden, dolayısıyla idarenin hizmet kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığının tespiti gerekmektedir.

Bu durumda, kamu hizmeti yürüten Belediyenin bu hizmeti yürütürkenki kusurlu davranışı, veya hukuka aykırı işleminden dolayı verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davalarda, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasını gerektirmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-b maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı yönünden vermiş olduğu görevlilik kararının kaldırılmasının gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın görüm ve çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı yönünden Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 18.9.2013 gün ve E: 2013/158 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.05.2014 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT